

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำเนียบรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาลตราข้อบังคับการประชุมของสภาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาลมีมติให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ใส่งในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับ ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ในการเลือกরণประธานสภา ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภารีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา
และเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๗ ประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณของสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ รองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการทั่วไป

เมื่อประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาทำหน้าที่แทน

ข้อ ๙ เลขาธิการรัฐสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการ

- (๒) เชิญสมาชิกผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยื่นชั้นมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรรพเอกสารของสภา
- (๗) ควบคุมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ข้อ ๑๐ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าหากคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดใน
ระยะที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้
ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๑๑ ให้มีการประชุมสภาตามกำหนดที่สภาลงมติไว้
แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มี
เรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ
ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๒ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้
บอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิก
ที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่
ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านี้ก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๓ ให้ส่งระเบียบวาระประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติม
อีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๔ การจัดระเบียบวาระประชุม ให้บรรจุยุติหรือ
เรื่องที่คณะรัฐมนตรีเสนอก่อน และให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทั่งตาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่นๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุมก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอนั้น

ข้อ ๑๕ ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อ ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธานขยับบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๖ เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปครึ่งชั่วโมงแล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๑๓ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มียุอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น ในกรณีที่ที่ประชุมจะต้องประชุมปรึกษาเรื่องอื่น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำโดยวิธียกมือ

ข้อ ๑๔ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๕ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ ในการกล่าวนั้นต้องขึ้น ณ ที่ที่จัดไว้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๑๖ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุม ก็ให้ประธานอนุญาต

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าข้อซักถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ ๒๑ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๒ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการธิการตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้ตามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการธิการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางตำแหน่งไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลัง โดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๔ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรอง เพราะเหตุที่สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงตามวาระ หรือเพราะเหตุที่สภาสิ้นสภาพไป ให้เลขาธิการรัฐสภามันท์กเหตุนั้นไว้และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๕ สภาอาจมีมติให้จดยานการประชุมนับครั้งใดทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๒๖ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๒๗ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่ได้กล่าวหรือปรากฏในรายงานการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๘ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่ได้มีมติของสภามีให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณา

หมวด ๔

การเสนอญัตติ

ข้อ ๒๙ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๐ ญัตติขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกรับรองเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๓๑ ญัตติตามมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๒๒๘ ของรัฐธรรมนูญ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๒ ญัตติที่จะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ ถ้าสมาชิกรับรองเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๓๓ ผู้ติดต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระประชุม
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๕ หรือข้อ ๒๓
- (๔) ผู้ติดดังกล่าวในข้อ ๓๔ ข้อ ๕๘ ข้อ ๕๙
ข้อ ๖๕ ข้อ ๑๐๑ วรรคสาม ข้อ ๑๒๕
ข้อ ๑๓๑ หรือ ข้อ ๑๓๓
- (๕) ผู้ติดที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๔ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาผู้ติดอยู่ ห้ามมิให้เสนอผู้ติดอื่นนอกจากผู้ติดต่อไปนี้

- (๑) ขอแปรผู้ติดเฉพาะในเรื่องที่มีใช้กฎหมาย
- (๒) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน
- (๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการ
เพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณา หรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

(๘) ขอให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายตาม ข้อ ๑๒๕ หรือ ข้อ ๑๓๑

ข้อ ๓๕ ญัตติตามข้อ ๓๔ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๖ ญัตติตามข้อ ๓๔ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

(๑) ในการเปิดอภิปรายทั่วไป

(๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๘ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้ เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตติที่เสนอ

ข้อ ๓๙ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้ รับรองญัตติแสดงการรับรองโดยวิธีขึ้นชั้น

ข้อ ๔๐ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้า ระเบียบวาระประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอม ของที่ประชุม

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุมพิจารณาญัตตินั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้ว จะถอนได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๑ การถอนคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติ

ข้อ ๔๒ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใดจะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๔๓ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือในกรณีที่ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทน ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๔๔ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๕

การอภิปราย

ข้อ ๔๕ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการ ซึ่งได้สงวนความเห็น หรือผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นกรรมการให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรญัตติด้วย

ข้อ ๔๖ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๕ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไป จะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๗ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติ หรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๔๘ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใสร้าย หรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ โดยไม่จำเป็น

ข้อ ๔๙ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๔๘ ก็ตาม

ข้อ ๕๐ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามี การฝ่าฝืนข้อบังคับ อาจยื่นและยกมือขึ้นพ้นศีรษะเพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๕๑ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้ หากมีผู้คัดค้านจะต้องได้รับความยินยอมของที่ประชุมก่อน แต่ในกรณีที่มีการประท้วงตามข้อ ๕๐ ให้ประธานวินิจฉัยเสียก่อนว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่

ข้อ ๕๒ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๔ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ อภิปรายแทน ไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแถลงต่อที่ประชุม การตอบข้อซักถามของสมาชิก หรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ ๕๕ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะก๊อนหรือขึ้นชั้นให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน เว้นแต่ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสดพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมขึ้นฟังตลอดเวลาที่ประธานอ่าน

หมวด ๖

การลงมติ

ข้อ ๕๖ ในกรณีที่จะต้องมิตีของสภา ให้ประธานขอให้
ที่ประชุมลงมติ

ข้อ ๕๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา
๒๕ วรรคสอง มาตรา ๕๕ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๕ วรรค
สาม มาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๖ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง และ
วรรคสาม มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง และมาตรา ๒๒๘ (๓)
และ (๖) และข้อ ๑๓๗ ข้อ ๑๓๘ แห่งข้อบังคับนี้ มติของ
สภาให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีสิทธิออกเสียง
ได้หนึ่งเสียง

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย
ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณี
ความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่าย ให้หมายความถึง
จำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก
เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดจะให้เหตุผล
หรือไม่ก็ได้

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ข้อ ๕๘ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อคณะกรรมการร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ขอให้กระทำการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๙ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะ
- (๒) ยื่นขึ้น
- (๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด
- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

โดยปกติให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๖๕

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกมือหรือยื่นอยู่ แล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าหน้าที่นับคะแนนเสียงซึ่งยื่นขึ้นนับคะแนนเสียงนั้นจะได้นั่งลง

ข้อ ๖๐ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซอง
ที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย / ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ×
ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐

(๒) ผู้เห็นด้วยให้ลงเบ็ยสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วย
ให้ลงเบ็ยสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลง
เบ็ยสีขาว

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) และ
วิธีการ ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณากำหนดตามที่
เห็นสมควร

ข้อ ๖๑ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน
แล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่ความผิดพลาดในการเรียง
ลำดับดังกล่าวมานี้ ไม่เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับ
คะแนนเสร็จแล้วเสียไป

ข้อ ๖๒ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็น
พิจารณาหรือลงมติ

ข้อ ๖๓ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางฝ้ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือ ในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๔ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้ กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ข้อ ๖๕ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่าสามสิบคน ขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๕๕ หรือข้อ ๖๐ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๖ ผู้ใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่า มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยผู้ตานั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ตที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้ กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๗

กระทู้ถาม

ข้อ ๖๗ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้ระบุด้วยว่า จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา

ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

คำถาม ข้อย่อยจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

ข้อ ๖๘ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุม หรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับ

การงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๖๙ กระทู้ถามตามข้อ ๖๘ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้น ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๗๐ ในกรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความ

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๔๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ปลอดภัยสาธารณะหรือบ่อนักภัยพิบัติสาธารณะหรือกระทบ
กระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของ
ประชาชนอย่างร้ายแรงหรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรี
ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องรับชี้แจง
หรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทู้ถามด่วนก็ได้

ข้อ ๓๑ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า
กระทู้ใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นกระทู้ถามตามข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘
ข้อ ๖๙ หรือข้อ ๓๐ หรือไม่

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นประการใด ให้เลขา-
ธิการรัฐสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ ภายในสิบห้าวัน นับแต่
วันที่ได้รับกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๓๒ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีที่
เกี่ยวข้อง และโดยปกติให้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไป แต่ในกรณีที่ เป็นกระทู้ถามด่วน ให้
แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนดจะให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามเรื่องนั้น ในการ
ประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น ให้ประธานสภาคำนึง
ถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชน ซึ่ง
ควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๗๓ การจัดลำดับกระทู้ถามนั้น ถ้ามีกระทู้ถามด่วน ให้จัดไว้ในลำดับก่อนกระทู้ถามธรรมดา

รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามใดก็ได้

ข้อ ๗๔ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ มิให้จัดระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถามโดยให้มีผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๗๕ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามของตนได้

เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๗๖ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว แต่คำตอบยังไม่ครบถ้วน หรือไม่ชัดเจนพอ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกถ้าประธานอนุญาต แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามครั้ง

ข้อ ๗๗ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ จะให้มีการตอบกระทู้ถามได้มากน้อยเท่าใด ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๗๘ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ตอบ ให้เป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๘

กรรมการ

ข้อ ๑๕ สภาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อให้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาเลือกตั้งจากสมาชิกของสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะเลือกตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกด้วยก็ได้

ข้อ ๑๖ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นสิบเอ็ดคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนสิบเก้าคน คือ

- (๑) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมการการคมนาคม
- (๓) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๔) คณะกรรมการการทหาร
- (๕) คณะกรรมการการปกครอง
- (๖) คณะกรรมการการวัฒนธรรมและสังคม

- (๓) คณะกรรมการการศึกษา
- (๔) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
- (๕) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (๑๐) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๑๑) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็น จะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๘๑ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้น ให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

ข้อ ๘๒ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการ
มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้
นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

ข้อ ๘๓ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะ เลือกลงประธาน
และเลขานุการจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะเป็นคณะ
อนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใด ๆ ตามแต่จะมอบหมายได้

คณะกรรมการอาจขอให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสาร หรือ
เชิญบุคคลใด ๆ มาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นใน
กิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ได้โดย
ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๘๔ สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ แต่ในกรณีประชุมลับ
ผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
ประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๘๕ ภายใต้อำนาจข้อ ๘๔ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรี และ
ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็น

ในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติกระทำได้

ข้อ ๘๖ ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติ หรือ คำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย หรือ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๘๗ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๘๘ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยได้

ข้อ ๔๘ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๔๙ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลงหรือชี้แจงเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำหรือเรื่องที่ได้พิจารณาสอบสวนหรือศึกษา ในการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๕๐ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๕๑ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการนั้นกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๗

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ประธานคณะกรรมการจะต้องรายงานต่อประธานสภาโดยด่วน และให้ประธานสภารีบเสนอต่อสภาเพื่อขอขยายเวลาที่ได้ กำหนดไว้ สภามีมติเป็นอย่างอื่นก็ได้ สุดแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๕๓ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๔) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการ ใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อ ขอให้สภาตั้งซ่อม

หมวด ๕

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๕๕ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดยชัดแจ้ง
ในกรณีที่เป็นการแก้ไขกฎหมายเดิม ก็ให้ระบุนามตราที่ต้องการ
แก้ไขเพิ่มเติมไว้ด้วย

ข้อ ๕๖ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามความ
หมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญซึ่งสมาชิกเป็น
ผู้เสนอนั้น ให้ประธานสภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
รับรอง

ข้อ ๕๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็น
สามวาระตามลำดับ

ข้อ ๕๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้
สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง สภาจะ
ให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
หรือปัญหาใดๆ เสียก่อนก็ได้

ข้อ ๕๙ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้
เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณา
ก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการ ก็ให้รอการพิจารณาไว้ก่อน
ทั้งนี้ สภาจะกำหนดเวลาการรอพิจารณาไว้หรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๐๐ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๐๑ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภาตามปกติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกไม่น้อยกว่าสามสิบคนร้องขอ และที่ประชุมอนุมัติ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาไม่ได้

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๑๐๒ ในกรณีที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่างพระราช

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

บัญญัติงบประมาณรายจ่าย ต้องให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่ง
มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง
เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๑๐๓ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราช
บัญญัติที่ส่งให้คณะกรรมการพิจารณา ก็ให้เสนอคำแปรญัตติ
เป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวัน
นับแต่วันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภา
จะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็น
อย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มเติมมาตราขึ้นใหม่ ต้องสอดคล้องกับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๐๔ การแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่าย จะกระทำได้โดยลดรายจ่าย

การเสนอแปรญัตติตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มรายจ่าย ต้อง
เสนอแปรญัตติขอให้ลดจำนวนเงินอนุญาตจ่ายไปด้วย และต้อง
มีสมาชิกรับรองแก้กัน ทั้งต้องอยู่ภายในวงเงินที่ขอลด

ข้อ ๑๐๕ ห้ามมิให้แปรญัตติในจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพัน
ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในกรณีที่มิมีปัญหาว่ารายจ่ายใดมีข้อผูกพันเช่นว่านี้หรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๐๖ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๐๗ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๖ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๐๘ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุม

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุม มีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณา ชั้นกรรมการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตาม ลำดับมารวมกันไปในตัว

ข้อ ๑๐๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วนั้น ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะ ถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติ สงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๐ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๕ จนจบร่างแล้ว สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไข เพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้ง กันอยู่

ข้อ ๑๑๑ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง สเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๑๒ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติก็ดี หรือลงมติในวาระที่สามว่าไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมายก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

หมวด ๑๐

นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน

ส่วนที่ ๑

การแถลงนโยบาย

ข้อ ๑๑๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๘๔ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการให้สมาชิกซักถามและอภิปรายร่วมกัน เว้นแต่ที่ประชุมจะได้มีมติให้ซักถามและอภิปรายเป็นประเด็น ๆ ไป

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๑๑๕ สมาชิกมีสิทธิจะซักถามและอภิปรายในเรื่อง

(๑) ความเหมาะสมของนโยบาย

(๒) ความสามารถที่จะบริหารให้สำเร็จผลตาม
นโยบาย

ในการนี้อาจซักถาม และอภิปรายถึงแผนการปฏิบัติและ
วิธีการที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ ด้วย

นอกจากข้อความที่ได้แถลงไว้ในนโยบายแล้ว ให้ถือว่า
เรื่องต่อไปนี้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายนั้นด้วย คือ

(๑) แนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ

(๒) หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามที่มีกำหนดใน
กฎหมาย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องแก่รัฐมนตรีแต่ละคนนั้น จะยกขึ้นอภิปราย
ได้แต่เฉพาะที่จะเป็นผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะไม่ได้รับความไว้วางใจ

ข้อ ๑๑๖ การอภิปรายถึงผลการปฏิบัติที่ล่วงมาแล้ว ย่อม
กระทำได้แต่เฉพาะที่เกิดขึ้นในสมัยของคณะรัฐมนตรีในคณะ
ที่ขอรับความไว้วางใจ และที่จะนำไปสู่ผลดังกล่าวในข้อ ๑๑๕
นอกจากนั้นให้กล่าวแต่โดยย่อเพียงยกตัวอย่างขึ้นสอบถามว่าจะ
จัดการอย่างไรในเรื่องเหล่านั้นเท่านั้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

ข้อ ๑๑๓ เฉพาะแต่คณะรัฐมนตรีเท่านั้นที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถามหรือข้อค้านของสมาชิก

เพื่อความสะดวก รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามหรือคัดค้านที่ละคนเป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบครั้งละไม่เกินสามคนก็ได้

ข้อ ๑๑๔ การเสนอญัตติให้ปิดอภิปราย ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน

ข้อ ๑๑๕ นอกจากได้กำหนดไว้ตามความในข้อ ๑๑๔ ถึงข้อ ๑๑๘ แล้ว ให้นำความในหมวด ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การขอให้ยื่นชั้นความไว้วางใจ

ข้อ ๑๒๐ เมื่อคณะรัฐมนตรีขอให้สภายื่นชั้นความไว้วางใจตามมาตรา ๑๘๖ ของรัฐธรรมนูญสมาชิกจะซักถามและอภิปรายได้ภายในขอบเขตของพฤติการณ์ที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงเพื่อขอให้ยื่นชั้นความไว้วางใจนั้น

ข้อ ๑๒๑ ภายใต้งบบังคับข้อ ๑๒๐ การซักถาม การตอบหรือการอภิปราย ให้นำความในหมวด ๑๐ ส่วนที่ ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๒ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นหนังสือ แสดงว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องใดบ้าง

ข้อ ๑๒๓ เมื่อประธานสภาได้รับญัตติตามข้อ ๑๒๒ แล้วให้รีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับ เพื่อขอทราบกำหนดเวลาสำหรับเปิดอภิปรายทั่วไปแล้วกำหนดนัดประชุมต่อไปโดยด่วน และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน

ถ้าคณะรัฐมนตรีขอให้ระงับการเปิดอภิปรายทั่วไป ก็ให้ประธานสภาแจ้งแก่ผู้เสนอญัตตินั้นทราบทั่วกันพร้อมด้วยเหตุผลที่ได้รับจากคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๒๔ สมาชิกทุกคนมีสิทธิจะซักถาม และอภิปรายเรื่องที่ปรากฏในญัตตินั้นได้

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

รัฐมนตรีหรือผู้ที่คณะรัฐมนตรีขอให้เป็นผู้แถลงเท่านั้น มีสิทธิที่จะตอบสมาชิกได้ และให้ถือว่าคำตอบหรือคำแถลงนั้น เป็นข้อเท็จจริงหรือความเห็นอันถูกต้องของคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๒๕ การเสนอให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายหรือเสนอให้ปิดอภิปรายนั้นจะต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบห้า คน

ข้อ ๑๒๖ ถ้าที่ประชุมลงมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปราย ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นก็เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๒๗ การตอบข้อซักถามให้นำความในข้อ ๑๑๗ วรรคสองมาใช้ และในการอภิปรายนั้น นอกจากได้กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๘ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นหนังสือ แสดงว่าจะเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายตัวหรือทั้งคณะในเรื่องใดบ้าง

ข้อ ๑๒๘ เมื่อประธานสภาได้รับอนุมัติตามความในข้อ ๑๒๘ แล้ว ให้รีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี และให้บรรจुरะเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน ถ้าสมาชิกเสนอล่วงหน้าก่อนเวลาประชุมครั้งใดไม่น้อยกว่าสี่สิบสี่ชั่วโมง ก็ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระในครั้งนั้น

ข้อ ๑๓๐ การอภิปรายในญัตติตามความในข้อ ๑๒๘ นั้น สมาชิกย่อมกระทำได้ทั้งในทางสนับสนุนหรือคัดค้าน

ข้อ ๑๓๑ การตอบข้อซักถามให้นำความในข้อ ๑๑๗ วรรคสองมาใช้ และในการอภิปรายนั้น นอกจากได้กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้วให้นำความในหมวด ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การที่จะให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายหรือเสนอให้ปิดอภิปรายนั้นให้นำความในข้อ ๑๒๕ และข้อ ๑๒๖ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๓๒ เมื่อการเปิดอภิปรายในสภาสิ้นสุดลง โดยมีผู้ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ให้ประธานสภารับนัดประชุมเพื่อลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจโดยด่วน

● หมวด ๑๑

การเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญและผู้ตรวจเงินแผ่นดินของรัฐสภา

ข้อ ๑๓๓ ในการเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญและผู้ตรวจเงินแผ่นดินของรัฐสภาให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๒

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๓๔ ที่ประชุมสภาข้อมเป็นที่เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุมโดยขาดการวะหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือนห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งตำรวจสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมหรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะได้แย้งมิได้

ข้อ ๑๓๖ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมรรยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๑๓

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๓๗ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ก็ให้งดใช้ข้อบังคับข้อนั้นได้

ข้อ ๑๓๘ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัยและเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๑๓๙ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

การพิจารณาญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ข้อ ๑๔๐ ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้นำความกราบบังคมทูล
เพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาตาม
มาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานำความกราบ
บังคมทูลภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

เมื่อได้มีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภา
แล้ว ให้แจ้งให้ประธานสภาและคณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๔๑ ในกรณีมีเรื่อง^๕ที่สภาจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการ
อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการจับหรือคุมขัง หรือหมายเรียกตัว
สมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ใน
ระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ
หรือในกรณีมีเรื่อง^๕ที่สภาจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต
ให้มีการพิจารณาคดีอาญาที่สมาชิกถูกฟ้องในระหว่างสมัย
ประชุมตามมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญ ให้บรรจระบุเบียบ
วาระเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔๒ การที่สภาจะประชุมปรึกษาในเรื่องการร้องขอ
ให้ปล่อยสมาชิกซึ่งถูกคุมขังอันเป็นการร้องขอตามมาตรา ๑๔๔
ของรัฐธรรมนูญนั้น จะกระทำได้อีกต่อเมื่อประธานสภาขอปรึกษา
ที่ประชุมหรือสมาชิกเสนอญัตติ การพิจารณาเรื่องดังกล่าว ให้
บรรจระบุเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๒

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๔๓ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระทั่งการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้ ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

ประกาศนี้ อวยชัย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ